JAARVERSLAG 1998 DNPP

Inleiding

Het jaar 1998 was voor het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen (DNPP) van de Rijksuniversiteit Groningen een bijzonder druk jaar. Zoals te doen gebruikelijk brachten de verkiezingen voor de gemeenteraden en de Tweede Kamer veel extra werkzaamheden met zich mee. In de aanloop naar deze verkiezingen steeg het aantal verzoeken om informatie. Daarnaast moest een veelheid aan programma's, affiches, folders en dergelijke worden verzameld. Verder ontplooide het DNPP in samenwerking met enkele andere instellingen rond deze verkiezingen speciale voorlichtingsactiviteiten.
Naast al deze werkzaamheden vroegen ook de traditionele taken van het Documentatiecentrum natuurlijk de nodige aandacht. Verder werd de retrospectieve invoer van de catalogus van vóór 1986 in het geautomatiseerde bestand van het DNPP in het verslagjaar vrijwel afgerond.

Wetenschappelijk Adviescollege ten behoeve van het DNPP

Conform het reglement van het DNPP (art. 7, 8, 9 en 10) werd in 1980 het Wetenschappelijk Adviescollege ten behoeve van het DNPP ingesteld. Op 1 januari 1998 bestond het Adviescollege uit de volgende leden:

- prof.dr. D.F.J. Bosscher, hoogleraar Eigentijdse Geschiedenis, op voordracht van de Faculteit der Letteren;
- prof.mr. D.J. Elzinga, hoogleraar Staatsrecht, op voordracht van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid;
- prof.dr. F.N. Stokman, hoogleraar Methoden en Technieken van Sociaal-Wetenschappelijk Onderzoek, op voordracht van de Faculteit der Psychologische, Pedagogische en Sociale Wetenschappen;
- dr. J.M. van Boetzelaer (voorzitter), directeur Dienst Onderwijs, Onderzoek en Planning van de Rijksuniversiteit, op voordracht van de Bibliothecaris;
- dhr. Chr. Wiersma, directeur Openbare Bibliotheek te Groningen, op voordracht van de Bibliothecaris;
- dr. A.C. Klugkist, Bibliothecaris, adviserend lid.

In het verslagjaar vergaderde het Wetenschappelijk Adviescollege eenmaal, op 4 december. Het Adviescollege besprak onder meer de activiteiten die het DNPP in 1998 tot dan toe had ontplooid.

Personeelsformatie

Op 1 januari 1998 was de staf van het DNPP als volgt samengesteld:
drs. B.H. de Boer - medewerker in het kader van de WIW-regeling (0,9 fte)
dr. A.P.M. Lucardie - wetenschappelijk medewerker (0,5 fte)
mevr. I.M. Noomen - documentaliste (0,6 fte)
mevr. B.H. Pier - secretaresse (0,7 fte)
mevr. D. van Rheenen - documentaliste (0,5 fte)
mevr. J.J.M. Strijbosch - secretaresse (0,3 fte)
drs. G. Voerman - Hoofd (1,0 fte)
Sinds 1 januari 1996 was de aanstelling van mevr. Noomen tijdelijk met 0,1 fte uitgebreid in verband met het retro-project (zie hieronder). In het verslagjaar werd deze uitbreiding verlengd.
Ook in 1998 werd de staf van het DNPP weer bijgestaan door vrijwilligers. Drs. J. Hippe catalogiseerde de publicaties over GPV, RPF en SGP, die verschenen in diverse orthodox-protestantse dag- en opinie-bladen. De historicus drs. R.F. van Wijk nam onder andere de retrospec-tieve ontsluiting van de wetenschappelijke tijdschriften van ARP en CPN op zich. Dhr. J.F. Bos hield zich één dag per week bezig met het verwerken en catalogiseren van schenkingen. Hij beëindigde zijn werkzaam-heden met ingang van 1 december.

Dienstverlening

Ook in 1998 legde de dienstverlening een groot beslag op de arbeidstijd. Het bezoekersaantal bedroeg naar schatting 1.100; het aantal verzoeken per brief, telefoon of e-mail ongeveer 1.200. De stijging ten opzichte van 1997 is mede toe te schrijven aan de twee verkiezingen die in het verslagjaar werden gehouden. De groep gebruikers bestond ook nu weer met name uit doctoraalstudenten van verschillende disciplines. Ook HBO-studenten, journalisten, wetenschappers, leraren en leerlingen van middelbare scholen deden een beroep op het Documentatiecentrum. De media verzochten vooral tijdens de verkiezingscampagnes veelvuldig om informatie. De beide wetenschappelijke medewerkers van het DNPP werden door verschillende radio- en tv-programma's en door de schrijvende pers om commentaar gevraagd. Naast dit alles ondersteunde het Documentatiecentrum ook onderwijsactiviteiten van verschillende aard (zie onder 'Relaties met instellingen en het onderwijsveld').

Documentatie
De tweede belangrijke taak van het DNPP, naast en als voorwaarde voor

de dienstverlening, bestaat uit documentatieactiviteiten. Voor een uitgebreid overzicht van de op het Centrum aanwezige periodieken en de overige collecties wordt verwezen naar de in de zomer van 1995 verschenen *Beschrijving van de collecties van het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*. Dit overzicht is eveneens te vinden op de website van het DNPP (www.ub.rug.nl/dnpp/). Een globale aanduiding is hier echter op zijn plaats. In 1998 werden op het DNPP de volgende collecties (waarvan de eerste vier toegankelijk zijn via de geautomatiseerde catalogus) bijgehouden en uitgebreid:

1. *boeken*. Deze collectie bevat vooral historische en politicologische literatuur betreffende politieke partijen, alsmede (auto-)biografieën van politici. Het aantal boeken bedroeg eind 1998 circa 2.800.
2. *brochures*. Deze verzameling bevat door politieke partijen of verwante organisaties uitgegeven brochures, nota's en rapporten. Deze publicaties worden systematisch aangeschaft. Eind 1998 waren ongeveer 5.000 brochures gecatalogiseerd.
3. *knipsels*. Op het DNPP is een uitgebreide collectie krantenknipsels aanwezig over partijpolitieke ontwikkelingen in Nederland, met het accent op de gebeurtenissen rond en de activiteiten van de partijen buiten het parlement. Deze knipselverzameling gaat terug tot 1970. Momenteel worden zes dagbladen geknipt: het *Nieuwsblad van het Noorden*, *NRC Handelsblad*, *Trouw, de Volkskrant, Nederlands Dagblad* en *Reformatorisch Dagblad*.
4. *dag-, week- en partijbladen*. Het DNPP bezit vanaf 1973 een uitgebreide collectie ingebonden of op microfiche gefotografeerde dagbladen, opiniebladen en partijbladen. Zeker bij de laatste categorie wordt gestreefd naar volledigheid.
5. *affiches*. In 1986 is begonnen met het systematisch ordenen, fotograferen en ontsluiten van de groeiende hoeveelheid affiches. Eind 1998 bezat het DNPP bijna 1.700 verschillende affiches van politieke partijen. Tegen betaling kunnen negatieven en/of afdrukken ter beschikking worden gesteld.
6. *geluidsarchief*. Naast interviews met prominente partijpolitici (veelal gehouden in het kader van een specifiek onderzoek) bevat deze collectie vooral integrale geluidsopnames van belangrijk geachte partijbijeenkomsten zoals congressen en partijraden. Eind 1998 telde het geluidsarchief ongeveer 350 geluidsbanden en 365 cassettes.
7. *archieven*. Het DNPP ontvangt regelmatig archieven van partijen en particulieren. Voor een overzicht van de collecties die het DNPP in beheer heeft, wordt hier verwezen naar de *Beschrijving van de collecties* en naar de DNPP-site. Hier zij nog vermeld dat met uitzondering van de collecties waarvan de plaatsingslijst nog in voorbereiding is, al deze archieven voor

onderzoek beschikbaar zijn. In verband met de beperkende voorwaarden die soms aan de raadpleging van een archief zijn gesteld, verdient het aanbeveling hierover van tevoren met het DNPP contact op te nemen. Het is in alle gevallen noodzakelijk schriftelijke toestemming voor raadpleging te verkrijgen van het Hoofd van het DNPP en in een enkel geval ook van de archiefhouder.
8. *overig*. Zonder uitputtend te zijn, worden hier nog de volgende collecties genoemd:

- statuten, reglementen, jaarverslagen, verkiezings- en beginselprogramma's;
- congresstukken (van congressen, partijraden, algemene ledenvergaderingen).

Mede om de collecties ook voor een vroegere periode op specifieke deelterreinen zo volledig mogelijk te maken, worden bibliografische projecten opgezet. In het verslagjaar werd aan verschillende projecten gewerkt. Met het Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme (HDNP) van de Vrije Universiteit te Amsterdam bereidt het DNPP een bibliografie en archievenoverzicht van de protestants-christelijke partijen voor. De afronding van dit project is voorzien voor het najaar van 1999. De werkzaamheden aan de bibliografie en het bronnenoverzicht betreffende de PPR, waarbij het DNPP samenwerkt met het Katholiek Documentatie Centrum (KDC) van de Katholieke Universiteit Nijmegen, werden in 1998 tijdelijk gestaakt. Reden hiervoor was het feit dat de archivaris van het KDC gedurende het verslagjaar hiervoor geen tijd kon vrijmaken. Het is de bedoeling dat in 1999 weer aan dit project zal worden gewerkt.
Ook in 1998 werd met het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis (IISG) in Amsterdam op bibliografisch terrein samengewerkt. Er werd een begin gemaakt met de opstelling van een overzicht van publicaties van en over politieke stromingen links van de CPN (dat wil zeggen radencommunisme, trotskisme en maosme). De uitgave van een apparaat voor de geschiedschrijving van de sociaal-democratie die het DNPP gezamenlijk met het IISG voorbereidde, heeft grote vertraging opgelopen als gevolg van de langdurige ziekte van de verantwoordelijke medewerker van het IISG. In 1999 zal nader worden bezien hoe dit project kan worden voortgezet.
De verwerking van schenkingen van documentatie- en archiefmateriaal is zeer arbeidsintensief. Ook in 1998 ontving het DNPP weer enkele grote schenkingen van particulieren. De VVD vulde haar reeds op het DNPP gedeponeerde archief aan. In het verslagjaar hield dhr. De Boer zich bezig met de ordening van het D66-archief.

Automatisering en Internet

In 1986 startte de automatisering van de catalogus van het DNPP. Daarbij werd gebruik gemaakt van het systeem van het Centrum voor Bibliotheekautomatisering PICA, waarin een groot aantal wetenschappelijke, openbare en speciale bibliotheken in Nederland participeert. Eind 1994 kwam de geautomatiseerde DNPP-catalogus beschikbaar via het Open Bibliotheek Netwerk (OBN). Via de *on-line* publiekscatalogus (OPC) van de Universiteitsbibliotheek Groningen kan iedereen die toegang heeft tot het OBN, zoekacties uitvoeren in de geautomatiseerde catalogus van het DNPP. In het verslagjaar werd het DNPP-bestand in het landelijke, centrale OBN-menu opgenomen, hetgeen de bereikbaarheid ervan vergrootte. In 1996 was de DNPP-catalogus ook toegankelijk geworden via de website van het Documentatiecentrum (www.ub.rug.nl/dnpp/). Op deze site biedt het DNPP verder organisatorische en documentaire informatie aan over de Nederlandse politieke partijen. In het verslagjaar werd tijdens de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen in Groningen een speciale verkiezingssite opgezet. Belangstellenden konden hier onder meer kennis nemen van de verkiezingsprogramma's en kandidatenlijsten van de deelnemende partijen en van de campagne-agenda.
Op het gebied van het digitaal aanbieden van informatie werd in 1997 een nieuwe stap gezet. Het DNPP begon op zijn site met het opzetten van een 'elektronische bibliotheek'. Hierin worden publicaties van politieke partijen (zoals artikelen uit ledenbladen en wetenschappelijke tijdschriften, brochures, verkiezingsprogramma's) on-line en *full-text* aangeboden. Deze documenten worden tevens opgenomen in de catalogus van het DNPP en zijn dus op de gebruikelijke wijze (via bijvoorbeeld auteursnaam of trefwoord) te vinden. De meeste politieke partijen en hun wetenschappelijke bureaus werken hieraan mee. In 1998 werden de werkzaamheden aan de elektronische bibliotheek voortgezet. Daarnaast kwam in samenwerking met drs. J.C. den Hollander en drs. H.J. Wedman van de vakgroep Geschiedenis een project tot stand om oudere verkiezings- en beginselprogramma's in elektronische vorm aan te bieden. In het kader van een vierdejaars uitgebreid kernvak over Nederlandse politieke partijen scannen studenten deze programma's, die in 1999 - met instemming van de betrokken partijen - op de site van het DNPP zullen worden geplaatst.
Per 31 december 1998 telde de geautomatiseerde catalogus van het DNPP circa 54.000 titels van boeken en brochures en van artikelen uit partijbladen, opiniebladen, wetenschappelijke tijdschriften en dagbladen. Evenals

in voorgaande jaren is in het verslagjaar een substantieel aantal titels ingevoerd. Deels komt dit op conto van het in september 1995 gestarte 'retro-project'. Hierbij wordt de van vóór 1986 daterende kaartcatalogus door de catalogiseerafdeling van de Universiteitsbibliotheek retrospectief in het geautomatiseerde bestand van het DNPP ingevoerd. Een gezamenlijke financiële inspanning van de Universiteitsbibliotheek en de primair bij het DNPP betrokken RUG-instellingen (de Rechten- en Letterenfaculteit en de vakgroepen Geschiedenis en Sociologie) maakte dit retro-project mogelijk. Aan het einde van het verslagjaar was het project vrijwel voltooid.

Onderzoek en publicaties

Behalve documentatie en dienstverlening heeft het DNPP ook tot taak wetenschappelijk onderzoek naar Nederlandse politieke partijen waar mogelijk te stimuleren, te ondersteunen en te begeleiden. Om deze taken naar behoren te kunnen vervullen zijn goede contacten met het onderzoeksveld van belang. In 1998 werden verschillende onderzoeksprojecten door het DNPP ondersteund, die hier om redenen van overzichtelijkheid samen met de hierboven reeds genoemde documentatieprojecten worden gepresenteerd:

- Documentatieactiviteiten ten behoeve van het *Compendium voor politiek en samenleving in Nederland* (onder redactie van H. Daalder en C.J.M. Schuyt).
- Documentatieactiviteiten ten behoeve van het jaarboek *Parlement en kiezer* (onder redactie van G.G.J. Thissen).
- Documentatieactiviteiten ten behoeve van de bundel van programma's voor de Tweede-Kamerverkiezingen van 1998 (onder redactie van I. Lipschits); uitgegeven door de Sdu (afgerond).
- Samenstelling programvergelijking en 'StemWijzer' voor de Tweede-Kamerverkiezingen, in samenwerking met het Instituut voor Publiek en Politiek en het dagblad *Trouw* (afgerond).
- Bibliografie betreffende radencommunisme, trotskisme en maosme in Nederland; in samenwerking met het IISG.
- Bibliografie betreffende de protestants-christelijke partijen; in samenwerking met het HDNP.
- Bibliografie betreffende de PPR; in samenwerking met het KDC.
- Onderzoeksproject 'campagne Tweede-Kamerverkiezingen 1998'; in samenwerking met de vakgroepen Communicatiewetenschappen en Politicologie van de Universiteit van Amsterdam.
- 'Research Project on Western-European Communism'; onderzoeksproject gecoördineerd door S. Courtois (Centre d'Etude,

d'Histoire et de Sociologie du Communisme; Université de Paris X, Nanterre).

- 'Informatie- en communicatietechnologieën en politieke organisaties'; onderzoeksproject gecoördineerd door de European Cooperation in the field of Scientific and Technical Research (COST) van de Europese Commissie.

Naast de hierboven vermelde ondersteuningen van onderzoeksprojecten hebben individuele medewerkers van het DNPP geparticipeerd in onderzoeken en deelgenomen aan wetenschappelijke congressen, onder andere: Nederlands-Duitse Conferentie (Delft), Politicologenetmaal (Doorn); de Joint Sessions van het European Consortium for Political Research (Warwick), congressen over groene partijen in Europa (Brussel) en over informatie- en communicatietechnologieën van politieke partijen (Manchester).
Verschillende onderzoeksresultaten werden vastgelegd in schriftelijke stukken. Het *Jaarboek 1997* van het DNPP werd begin mei gepubliceerd. De verschijning kreeg ruime aandacht van de media. De stafleden van het DNPP verzorgden in dit Jaarboek en daarbuiten in 1998 de volgende publicaties en papers:

- B. de Boer, P. Lucardie, I. Noomen en G. Voerman, 'Kroniek 1997. Overzicht van de partijpolitieke gebeurtenissen van het jaar 1997', in: *Jaarboek 1997 DNPP*, Groningen, 1998, 13-90.
- J. Hippe en P. Lucardie, 'Kinderzegen of bekering, verlate verzuiling, 'horzelprik' of cultureel conservatisme? Kanttekeningen bij de groei van de protestants-christelijke partijen in Nederland', in: *Sociologische Gids*, 45 (1998), nr. 3, 153-165.
- J. Hippe, 'Een blik van buitenaf', in: *Jeugd en Politiek*, 35 (1998), 2 (mrt./apr.), 9-10.
- P. Lucardie, 'The Netherlands: Extremist Center Parties', in: H.-G. Betz en S. Immerfall, red., *The New Politics of the Right. Neo-Populist Parties and Movements in Established Democracies*, New York, 1998, 111-124.
- P. Lucardie, 'Een geschiedenis van vijftien jaar centrumstroming', in: J. van Holsteyn en C. Mudde, red., *Extreem-rechts in Nederland*, Den Haag, 1998, 17-30.
- P. Lucardie, 'De onzichtbare Democraten. Impressies van een congres over het kabinet-Den Uyl', in: *Idee*, 19 (1998), 1 (mrt.), 13-14.
- P. Lucardie, 'Stemwijzer raadsverkiezingen Groningen 1998', in: *Nieuwsblad van het Noorden*, 28 februari 1998.
- P. Lucardie, 'Schiphol: non-issue in verkiezingstijd', in: *Staats*

courant, 4 mei 1998.
- P. Lucardie, 'Liberalen onder één dak of twee-onder-één-kap? Bespreking van H.J.L. Vonhoff, Liberalen onder één dak', in: *Liberaal Reveil*, 39 (1998), 3 (juni), 122-124.
- P. Lucardie, 'Er is nog hoop voor het CDA', in: *Algemeen Dagblad*, 3 juni 1998.
- P. Lucardie, 'Comment qualifier et typologiser les partis verts?' Communication presentée à la conférence 'Les partis verts en Europe', Université Libre de Bruxelles, 28-29 oktober 1998.
- P. Lucardie, 'Green Parties: A New Type of Party Organisation? Some Preliminary Remarks'. Paper presented at the Joint Sessions of Workshops of the European Consortium for Political Research, University of Warwick, March 1998.
- P. Lucardie, 'Ouderenpartijen', in: E.M. Habben Jansen en H. Ramkema, red., *Verkiezingsgids 1998*, Amsterdam, 1998, 55-60.
- P. Lucardie en L. Stolwijk, 'GroenLinks', in: *idem*, 61-64.
- A.P.M. Lucardie en J. Buelens, 'Ook nieuwe partijen worden oud. Een verkennend onderzoek naar de levensloop van nieuwe partijen in Nederland en België', in: *Jaarboek 1997 DNPP*, Groningen, 1998, 118-152.
- P. Lucardie en G. Voerman, 'Wat willen de politieke partijen met Groningen?' in: *Nieuwsblad van het Noorden*, 3 maart 1998.
- P. Lucardie, W. van Schuur en G. Voerman, 'Groen in gradaties. Een vergelijking tussen de leden van GroenLinks en de Groenen', in: M. de Geus, red., *Varianten van groen. Theorie en praktijk*, Leende, 1997, 25-44.
- G. Voerman en P. Lucardie, 'Amateurs and professional activists: green party organisation in The Netherlands'. Paper presented at the Joint Sessions of Workshops of the European Consortium for Political Research, University of Warwick, March 1998.
- G. Voerman, J. Ramakers en R. Zwart, red., *Illusies van Den Uyl? De spreiding van kennis, macht en inkomen*, Amsterdam, 1998.
- G. Voerman, J. Ramakers en R. Zwart, 'Illusies van Den Uyl?', in: *idem*, 1-7.
- G. Voerman en J.D. de Graaf, 'De websites van de Nederlandse politieke partijen, 1994-1998', in: *Jaarboek 1997 DNPP*, Groningen, 1998, 238-269.
- G. Voerman en G. Harmsen, 'Mannoury, Gerrit', in: P.J. Meertens e.a., red., *Biografisch woordenboek van het socialisme en de arbeidersbeweging in Nederland*, dl. 7, Amsterdam, 1998, 137-141.

- G. Voerman en L. Stolwijk, 'Volkspartij voor Vrijheid en Democratie', in: E.M. Habben Jansen en H. Ramkema, red., *Verkiezingsgids 1998*, Amsterdam, 1998, 46-49.
- G. Voerman, 'Socialistische Partij', in: *idem*, 77-79.
- G. Voerman, 'Die Unterordnung der KPH unter Moskau 1929/30', in: H. Weber e.a., red., *Jahrbuch für Historische Kommunismusforschung*, Berlijn, 1998, 36-50.
- G. Voerman, 'From Van Hogendorp and Thorbecke to Bolkestein and Van Mierlo. Dutch Political Liberalism and its Historiography. A Commentary Bibliography', in: H.G. Fleck, J. Frölich en B.C. Padtberg, red., *Jahrbuch zur Liberalismus-Forschung*, Baden-Baden, 1998, 195-246.
- G. Voerman, 'Das Gespenst des Kommunismus - eine verblassende Erscheinung. Gegenwart und Vergangenheit des Kommunismus in den Niederlanden', in: P. Moreau, M. Lazar en G. Hirscher, red., *Der Kommunismus in Westeuropa: Niedergang oder Mutation?*, Landsberg/Lech, 1998, 498-523.
- G. Voerman, 'Inleiding', in: *Verkiezingsprogramma's 1998. Bijeengebracht door het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen en van een register voorzien door Prof.dr. I. Lipschits*, Den Haag, 1998, x-xii.
- G. Voerman, 'From Lenin's comrades in arms to "Dutch donkeys": the Communist Party in the Netherlands and the Comintern in the 1920s', in: T. Rees en A. Thorpe, red., *International communism and the Communist International 1919-1943*, Manchester, 1998, 127-142.
- G. Voerman, 'Snelle groei SP heeft risico's', in: *de Volkskrant*, 16 februari 1998.
- G. Voerman, 'PvdA in Groningen krijgt burgemeestersbonus', in: *Nieuwsblad van het Noorden*, 5 maart 1998.
- G. Voerman, 'Vijftig jaar GPV: van exclusie naar fusie?', in: *Nederlands Dagblad*, 4 april 1998.
- G. Voerman, 'Over hybris en historie. Bij een feestrede van F. Bolkestein', in: *Socialisme en Democratie*, 55 (1998), 4, 176-179.
- G. Voerman, 'Dutch Political Parties on the Internet', in: *ECPR-News*, 10 (1998), 1 (autumn), 8-9.

Relaties met instellingen en het onderwijsveld

De politieke partijen zijn vanzelfsprekend de belangrijkste organisaties waarmee het DNPP contacten onderhoudt. Van alle partijen ontving het DNPP periodieken, brochures, nota's, rapporten en programma's. Op hun

beurt doen partijen ook regelmatig een beroep op de collecties van het Documentatiecentrum.
Op het wetenschappelijke vlak participeerde het DNPP in het landelijk Postdoctoraal Opleidingsprogramma Negentiende en Twintigste Eeuwse Geschiedenis (PONTEG). Dhr. Voerman onderhield voor het DNPP de contacten met onder andere het IISG, het IPP, het HDNP en het KDC. In het verslagjaar maakte hij deel uit van de archiefcommissie van het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap (KNHG) en de Wetenschappelijke Raad van de Stichting Kiezersonderzoek Nederland (SKON). Daarnaast was hij secretaris-penningmeester van de Vereniging voor de Geschiedenis van de Twintigste Eeuw (VGTE).
In de vorige paragraaf werden reeds enkele contacten op onderzoeksgebied met universitaire instellingen genoemd. Daarnaast gaven medewerkers van het DNPP in 1998 ook (gast-)colleges en lezingen. Dhr. Lucardie maakte op 26 juni samen met andere sociologen en historici deel uit van een panel dat discussieerde over de studie van J.C. Kennedy over Nederland in de jaren zestig. Deze bijeenkomst was belegd door het SISWO/Instituut voor Maatschappijwetenschappen. Dhr. Voerman hield op 24 februari op het IISG in het kader van de cyclus 'Work in progress' een lezing over zijn promotieonderzoek. Hij gaf op 3 maart een gastcollege in de collegereeks over verkiezingscampagnes die door de vakgroepen Communicatiewetenschappen en Politicologie van de Universiteit van Amsterdam werd gegeven. In april en juni sprak hij over de collecties van het DNPP voor studenten Geschiedenis en Journalistiek van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG). In september gaf dhr. Voerman een college over politieke partijen en beginselprogramma's in het uitgebreid kernvak getiteld 'Een eeuw Nederlandse politieke partijen en hun programma's. Klassieke en digitale benaderingswijzen', dat door drs. J.C. den Hollander en drs. H.J. Wedman van de vakgroep Geschiedenis werd gegeven. Op 22 oktober hield hij een gastcollege over de Nederlandse politieke partijen, in het kader van het politicologie-college dat de sectie Politieke Wetenschappen van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid aanbiedt. Hij sprak op 12 september op de zogeheten 'congresconferentie' van de PvdA over de mogelijkheden van Internet voor politieke partijen. Over hetzelfde onderwerp hield hij op 9 december een inleiding voor het Provinciaal Politiek Jongeren Kontakt Groningen. Evenals dhr. Lucardie begeleidde hij een aantal studenten bij hun eindscriptie, en adviseerde hij enkele promovendi.
Tot slot zij hier nog vermeld dat bij de voorbereiding van het in het najaar verschenen rapport van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB), getiteld *Tussen staat en electoraat. Politieke partijen op het snijvlak van overheid en samenleving*, advies werd ingewonnen bij dhr. Lucardie en

dhr. Voerman. Laatstgenoemde was ook betrokken bij de opstelling van de trendnota openbaar bestuur die het Ministerie van Binnenlandse Zaken opstelde onder de naam 'de gemeente als lokale democratie'.

Bijzondere activiteiten

In het verslagjaar ontwikkelde het Documentatiecentrum diverse bijzondere activiteiten, waarvan hier de voornaamste worden genoemd. Op 16 januari organiseerde het DNPP samen met de Vereniging voor de Geschiedenis van de Twintigste Eeuw (VGTE), het Centrum voor Parlementaire Geschiedenis (CPG) en de vakgroep Geschiedenis van de Katholieke Universiteit Nijmegen het congres 'Illusies van Den Uyl? Het kabinet-Den Uyl en de herverdeling van kennis, macht en inkomen (1973-1977)'. Meer dan driehonderd belangstellenden woonden deze bijeenkomst bij. Wetenschappers uit verschillende disciplines hielden lezingen over de vraag hoe dit kabinet op de verschillende beleidsterreinen aan zijn idealen trachtte vorm te geven. De destijds verantwoordelijke bewindslieden A.A.M. van Agt, J. Boersma en J.A. van Kemenade reageerden op hun bevindingen. Oud-fractievoorzitter van de PvdA in de Tweede Kamer E. van Thijn en VVD-leider F. Bolkestein maakten de winst- en verliesrekening van het kabinet op. Aan het eind van 1998 verscheen onder de titel *Illusies van Den Uyl?* de bundel met de congresbijdragen, geredigeerd door J. Ramakers, G. Voerman en R.S. Zwart.
In samenwerking met Studium Generale Groningen en de Stichting Waag hield het DNPP in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen op 17 februari een 'politieke talkshow' met de lijsttrekkers van de kleinere politieke partijen in de gemeente Groningen. Op 2 maart werd een debat tussen de lijsttrekkers van de vijf grootste partijen georganiseerd. Deze laatste bijeenkomst trok ruim vijfhonderd belangstellenden. In verband met de raadsverkiezingen verzorgde het DNPP voor het *Nieuwsblad van het Noorden* een serie artikelen, waarin de programma's van de deelnemende partijen werden toegelicht en de resultaten van de verkiezingen geanalyseerd. Ook werd een speciale website geïnstalleerd (zie hierboven onder 'Automatisering'). Met het oog op de Tweede-Kamerverkiezingen stelde dhr. Lucardie een programvergelijking op, die door het IPP werd gepubliceerd. De door hem op basis van de verkiezingsprogramma's gemaakte 'StemWijzer' verscheen in brochurevorm, op diskette en op de website van het IPP.